

तदेवरूपमाह किरीटिनमिति एतेन अर्जुनस्य चक्रगदाकिरीटोपेतंचतुर्भुजं भगवतोरूपंधारणाविषयइति दर्शितं हेसहस्रबाहो हे विश्वमूर्ते सहस्रबाहुत्वादिकमुपसंस्तुत्यतेनैवरूपेण भवप्रकटो भव ॥ ४६ ॥ एवमर्जुनेन प्रार्थितस्तंस्तु वन् भगवानुवाच मयेति त्रिभिः हे अर्जुन प्रसन्नेन मया तव तुभ्यं इदं परं रूपं दर्शितं आत्मयोगात्स्वसामर्थ्यात् करुणयानतु तव दर्शनेधिकारोस्ति तथाच प्रागुक्तं कर्मण्येवाधिकारस्तइति तेजोमयं चिद्रूपं दिव्यं विश्वं विश्वात्मकं आद्यं अनादि अनंतं च यत् रूपं त्वदन्येन कदाचिदपि न पूर्वं दृष्टं दृष्टपूर्वं ॥ ४७ ॥ योगैकगम्यमेतत्कर्मिणां दुष्प्रापमित्याह न वेदेति वेदानां यज्ञानां च अध्ययनैरधिगमैः न च दानैः न च क्रियाभिः स्मृत्युक्ताभिरापूर्तादिभिर्वापीकूपारामादिभिः तपोभिः रुच्छ्रचांद्रायणाद्यैः उग्रैः मासोपवासार्थैः नृलोके एवं रूपो हं द्रष्टुं न शक्य रोरुत्वाभाव आर्षः त्वदन्येन कुरुप्रवीर ॥ ४८ ॥ इदमतिदुर्लभं दर्शनं रूपं दृष्ट्वापि चेद्यथ सेतर्हि उपसंहरामीदमित्याशयेनाह माते इति मम इदं दृष्ट्वा घोरं रूपं दृष्ट्वा ते तव व्यथामाभूदिति शेषः विमूढभावो मोहश्च ते माभूत् व्यपेतभीः निर्भयः प्रीतमनाश्च पुनस्त्वं भूत्वा तदेव यत्त्वया द्रष्टुं प्रार्थितं मे ममेदं रूपं

किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तमिच्छामित्वां द्रष्टुमहंतथैव ॥ तेनैवरूपेण चतुर्भुजेन सहस्रबाहो भव विश्वमूर्ते ॥ ४६ ॥ श्रीभगवानुवाच मया प्रसन्नेन तवार्जुनेदं रूपं परं दर्शितमात्मयोगात् ॥ तेजोमयं विश्वमनंतमाद्यं न्येतद्वदन्येन न दृष्टपूर्वं ॥ ४७ ॥ न वेदयज्ञाध्ययनैर्न दानैर्न च क्रियाभिर्न तपोभिरुग्रैः ॥ एवं रूपः शक्य अहं नृलोके द्रष्टुं त्वदन्येन कुरुप्रवीर ॥ ४८ ॥ माते व्यथामा च विमूढभावो दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृक्ष्य मेदं ॥ व्यपेतभीः प्रीतमनाः पुनस्त्वं तदेव मे रूपमिदं प्रपश्य ॥ ४९ ॥ संजय उवाच इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः ॥ आश्वासयामास च भीतमेनं भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्महात्मा ॥ ५० ॥ अर्जुन उवाच दृष्ट्वेदं मानुषं रूपं तव सौम्यं जनार्दन ॥ इदानीमस्मि संवृत्तः सचेताः प्रकृतिं गतः ॥ ५१ ॥ श्रीभगवानुवाच सुदुर्दर्शमिदं रूपं दृष्ट्वानसियन्मम ॥ देवा अप्यस्य रूपस्य नित्यं दर्शनकांक्षिणः ॥ ५२ ॥

प्रपश्य ॥ ४९ ॥ संजय उवाच इतीति वासुदेवः अर्जुनं प्रति इति पूर्वोक्तरीत्या उक्त्वा यथा पूर्वमासीत् तथा स्वकं मानुषं रूपं भूयः पुनर्दर्शयामास यदर्जुनेन प्रार्थितं चतुर्भुजं धारणाविषयं रूपं तदपि तिरोदधे इत्यर्थः तथा महात्मा व्यापकोऽपि सन् सौम्यवपुः पुरनुपदेहो भूत्वा भीतं एनं आश्वासयामास च ॥ ५० ॥ ततो निर्भयः सन्नर्जुन उवाच दृष्ट्वेति सचेता अव्याकुलः प्रकृतिं गतः स्वास्थ्यं प्राप्तः संवृत्तो जातोऽस्मि ॥ ५१ ॥ अस्य विश्वरूपदर्शनस्य दौर्लभ्यं दर्शयन् श्रीभगवानुवाच सुदुर्दर्शमिति दर्शनकांक्षिणः दर्शनं कांक्षते एव न तुल्यं भंते ॥ ५२ ॥